

ናብ ኩናት ምእታው ብዋጋ ኣህዛብ ስልጣንካ ምንዋሕ ፈጸምና ንኹንና፡

ካብ ዕለት 08/ 11/ 2020 ጀሚሩ ዘሎ መዓልታት ኣብ ሞንጎ ኢትዮጵያን ኤርትራን፡ ብፍላይ ብግንባር መረብ ስቲት ብብዝሒ ምንቕስቓስ ስራዊትን ታንክታትትን፡ ኩሉ ዓይነት ሎጂስቲካዊ ትሕዝቶን ናይ ሕክምና መጥባሕቲ ኣሃዱን ምግባግዝ ክግበር ከምዝጸንሑ ይፍለጥ።

ዕለት 08/ 11/ ኣብ ግንባር መረብ ስቲት (እዚ መዕራብ) ናይ ከቢድ ብረት ደብዳብ ተጀሚሩ ከምዘሎ ሓቢርና ነይርና። ሎም ዕለት 10/ 11/ 2020 እዉን ኣጋር ስራዊትን ታንክታት ዘለዎ ተደራሲ ኣብቲ ግንባር ውግእ ተኸፊቱ ከምዘሎ ይሕበሩ እቶም ግዱሳት ምንጭታትና ። ኩናት ብደቓይቓን ሰዓታትን ስለዝቐያየር ዝተማልኤ ዝርዝር ሓበሬታ ክሳብ ንረክብ ብጥቕሉሉ ክንገልጽ ሚዛናውን ሓላፍነታውን ከምዝገበር ንኣምን። ንጹር ዝርዝር ሓበሬታ ኣብ ዝረኽብናሉ ግዜ ንዜጋታትና ክንሕብር ድሉዎት ከምዝኾና ክንገልጽ ንፈቱ።

ዶክተር ኣቢን ኢሰያስን ይኹን ብህወሓት ዝምራሕ ክልል ትግራይ፡ ንድሕነት ሰላምን ክልቲኡ ኣሃዛብን ሓሲቦም ንዘለዎም ፍልልያት ብሰላማውን ሕጋውን ኣገባብ ክፈትሑዎ ዘይምፍታን ሰለስቲአም ወገናት ዘይሓላፍነታውያን ይገብሮም። ምክንያቱ ኩናት ንንጹሃት ኣሃዛብ ኣብ ሓዊ ስለዝጠብስ ሞትን ስንክልናን የስዕብ። ኣብ ዓውደ ውግእ ዝነበሩ ክልተ ኣህዛብ እዉን ንብረቶም ገዲፎም ሂወቶም ንምድሓን ካብ ዝነበርሉ ቦታ ክፈናቑሉ ማሕበራዊ ምዝንባል ከምዘጋጥሞ ድሮ ተጀሚሩ ብግብሪ ተራእዩ ኣሎ። ኣብ ልዕሊ ንብረቶም ዝወርድ ክሳብ ብቐሊሉ ንምትክኡ ስለዘጸግም ከቢድ ክሳብ ከምዘጋጥም ኩሉ ስለፈልጦ ብግብሪ እዉን ስለዝረኣናዮ ዕንወት ኩናት ኣብ ኩሉ መዳያት ከምዝኾነ መግለጺ ዘድልዮ ኣይኮነን።

ሕጂ ዶክተር ኣቢን ኢሰያስን ብሓደ ወገን፡ ብ - ህወሓት ዝምራሕ ክልል ትግራይ በቲ ካልእ፡ ሓደ ነቲ ካልእ ክኸስስ፡ ጠንቑ ኩናት ሓደ ነቲ ካልእ ሓላፍነት ከሰከሙ እንተፈተኑ ፖለቲካዊ ሸቕጥ እዩ ትርጉም ዮብሉን። ምክንያቱ ሰለስቲአም ወገናት ስልጣኖም ክፍውሑ ንጹሃት ኣሃዛብ ኣብ ሓዊ ጠቢሶም ንምትን ስንክልናን፡ ንስደትን ኢኮኖሚያዊ ዕንወትን ስለዘሳጥሑዎ ሓላፍነት ዝጎደሎ ተግባር እዩ። ሕጂ ከም ደለይቲ ፍትሒ ሕጂ ናይ ሓደ ደጋፋይ ናይ ካልእ ተኸላኻላይ ክንከውን ጸግዒ ክንወስድ ፍትሓዊ ኣይኮነን። እዞም 2- ምንቕስቓስ መንእሰያት ኤርትራ፡ ክልቲኡ ኣሃዛብ ብሰላም ክነብር ብሰብኣዊ ሕልና ተደራኽና ኩናት ጠጠው ክብል፡ ብሰላማዊ ዘተ ክፈትሑዎ ክልቴና ኣሃዛብ ጸቕጢ ክንገብር ንዓለም ክንጽውዕ ጥራይ እዩ ዘማዕርገልና ሓላፍነታውያን ዝገብረና ዝብል እምነት ኣለና።

/ 2- ውድባት/ ምንቕስቓስ መንእሰያት ኤርትራ ነቕርቦ መጸዋዕታን ምሕጽንታን፡

1. ክልቴና ውድባት ምንቕስቓስ መንእሰያት፡ ኩናት ብኹሉ መዳዩ ኣዕናዊ ስለዝኾነ ኣጥቢቕና ንኹኑና። ክልቲኡ ጎረብብቲ ኣሃዛብ ብኩናት ዝፍጠር ሞትን ስንክልናን ክከላኸል፡ ካብ ቦትኡ ከይፈናቐል ካብ ስደትን ማሕበራዊ ምዝንባልን ክድሕን፡ ንብረቱን ጥሪቱን ከይዝመት ከይዓኑ፡ ጸታዊ ዓመጽ ከይፍጸም ክከላኸል፡ ኩናት ጠጠው ክብል ዘላቂ ሰላም ክፍጠር ኣብ ልዕሊ ንስርዓት ኢሰያስን ዶክተር ኣቢ ፈደራላዊ ስርዓት፡ ብመሪሕነት ህወህሓት ዝምራሕ ክልል ትግራይን ሰለስቲአም መራሕትን ትካላቶምን ከቢድ ህዝባዊ ጸቕጢ ክንገብር ክልቴና ጎረብብቲ ኣህዛብ ክንትሓባበር ንጽውዕ።
2. ክልቲኡ ኣሃዛብ፡ ኩናት ጠጠው ማሕበረ ሰብ ዓለም UN- ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ AU ኣፍሪቓዊ ሕብረት፡ EU ኤውሮጳዊ ሕብረት፡ AL ዓረብ ሊግ ኣብ ኢትዮጵያን ኤርትራን ዘለ ኩናት ጠጠው ክብል ኣህጉራዊ ግዴታ ተሰኪሞም ጣልቓ ኣትዮም ናብ ብሰላማዊ ሕጋውን ኣገባብ ክፈትሑዎ ክልቴና ኣሃዛብ ተሓባቢርና ጸቕጢ ክንገብር ንጽውዕ።

3. ኩሎም አህጉራዊ ትካላት ናይ ሰብአዊ መሰላት፡ ኩሎም ደለይቲ ሰላም አህጉራዊ ትካላት ኣብ ልዕሊ ክልቲኡ ኣሃዛብ ብኩናት ዝፍጠር ምዝንባል ንምክልኻል ዘድሊ ጸቕጢ ክገብሩ ንጽውዕ።
4. UNHCR - ንናይ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ኮሚሽን ስደተኛታትን፡ Red Cross ንቐይሕ መስቐልን አህጉራዊ ግዴታ ክስከሙ፡ ኣብ ኢትዮጵያ ዝርከቡ ኣማኢት ኣሸሓት ኤርትራውያን ስደተኛታት፡ ካብ ናይ ኩናት ዞባ ወጺኦም ኣብ ዉሑስን ሰላማውን ቦታ ክሰፍሩ ጸዕሪ ክገብሩ ምሕጽናታና ከነቕርብ ክንጽውዕ ይግባእ።
5. ኣብ ቐጽሪ 2 - 4 ዝተጠቐሱ አህጉራዊ ትካላት ዓለምና አህጉራዊ ግዴታኦም ንምፍጻም፡ ክልቲና ኣሃዛብ ንገብሮ ጸቕጢ ቐዳማይን ህጹጽን Petition ብስምን ፊርማን ዝተሰነዩ ፐቲሽን ገይርና ክንጽውዕ። ካልኣይ ቡብንነብረሉ ሃገራት ምስ ኮቪድ 19- ዘለዎ ገደብ ኣብ ግምት ብምእታው ሕገ ፖሊስ ብዝፈቐዶ ዉሱን ቐጽሪ ንሳተፊሉ ብዝተወደበ ሰላማዊ ሰልፊ ኣካይድና ጸቕጢ ክንገብር መልእኽትና ከነሕልፍ ምሕጽንታና ነምሓላልፍ።
6. ኣብ 20/ ሰነ/ 2018- ሰላማዊ ጸውዒት 1ይ ሚኒስተር ዶክተር ኣቢ ኣሕመድ ንዘቐረበ ናይ ሰላም ጸውዒት ኢሰያስ ከምዝተቐበሎ ኣረጋገጹ ግና ናይ ወያነ ጸወታ ኣብቐዑ እዩ ከምዝበለ ኩልና ንዝክሮ መግለጺ እዩ። ኢሰያስ ስልጣኑ ንምንቀሕ ዝነበሮ እገዳ ክለዓለሉ ዝነበሮ ዲፕሎማሲያዊ ተነጽሎ ክቐይሮ ምቹእ ኣጋጣሚ ከምዘለዎ ተረዲኡ ክምዝምዝ ፈቲኑ።
ምክንያቱ ኢሰያስን ህግደፍን ጸማም ሓደ ደርፉ ከምዝበሃል፡ ከምቲ 18- ዓመታት ዝዘምረሉ ዝነበሩ ንጉዳይ ኤርትራን ኢትዮጵያን ብስምምዕ ኣልጀርስን ብውሳኔ አህጉራዊ ቤት- ፍርድን ደባት ክሕንጸጽ ይጠልቡ ነይሮም። ዶክ ኣቢ እዉን ተብግሶ ሰላም ክእውጅ ኣብ ዝግኣወጀሉ ብስምምዕ ኣልጀርስ አህጉራዊ ውሳኔን ከምዝፈትሖ ቐጽሖ ኣትዩ ነይሩ። ክልቲኦም መራሕቲ ቐሎም ኣክቢሮም ክፈትሖም ኣይተራእዩን ጉዳይ ዶብ ከምዘይተሃረብሉ ብወግዒ ሓቢሮምና። ስለዚ እቲ ውዲት ኢሰያስ ንወያነ ብክልተ ወገን ምቕርቓር ሕልሚ ከምዝነበሮ ብግሁድ ነገሩና ስለዝነበረ፡ ኣብ ኣድላይን ምቹእን ግዜ ን-ህውሓት ንምውቓዕ ክዳሎ ጸኒሑ።

6.1 ናይ ኤርትራ ሰራዊት ምክልኻል፡ ኩሎም ብረት ዝግጠቐ ናይ ጸጥታን ፖሊስን ካልኣት ኣካላት፡ ኢሰያስ ስልጣኑ ንምንቀሕ ብምስምስ ሉላውነት ኣብ ጉዳይ ኢትዮጵያ ጣልቓ ኣትዩ፡ ንህዝቢ ኤርትራ ናብ ኩናት ጠቢሱኩም ከምዘሎ ብኣካል ትርእዮም ኣለኹም። ስለዚ ኣብ 1998- 2000 ዝተኻየደ ኩናት ኤርትራን ኢትዮጵያን ዝተኸፍለ ክቡር ዋጋ ኤርትራውያን ኩብ ሕሉፍ ተምኩሮ ተማረርኩም፡ ኣይፋል ንኩናት ክትብሉ ኣንጻር ምልካዊ ስርዓትን ህግደፍን ብረትኩም ከተቐንጡ፡ ናይ ህዝቢ ዋልታ ኮይንኩም ህዝብን ሃገርን ከተድሕኑ ሃገራዊ ግዴታኹም ክትፍጽሙ ንጽውዕ።

7. ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ብረታዊ ቐጸሊ 30- ዓመታት ኩናት፡ ሉሉላውነት ንምውሓስ 2- ዓመታት ኩናት ብድምር 84, 000 ዜጋታት ከምዝተኸፍሉ ብኣካል ዝተግዘብካዮ እዩ። ቢዞም ስዉትን ስንኩላን ብሉጻት ኣሕዋትካ ኣሓትካን ስዉኣትን ስንኩላን ኣይብቐዩን። ብኣሸሓት ተዘናቢልካ ናብ ስደት ኣምሪሕካ ኢኮኖሚ ህዝብን ሃገርን ስለዝግነወ ጌና ቐስልኻ ከይሓወየ ናብ ዘድሊ ዳግማይ ኩናት ተምርሕ ኣለኻ። ስለዚ
 - 7.1 ህዝቢ ኤርትራ ንመስልካ ክትቐለስ ኣይፋል ንኩናት ክትብል፡ ሰላማዊ ፍታሕ ክግበር ጸቕጢ ክትገብር፡ ምስ ደቐኻ ሰራዊት ምክልኻል ተላዚብካ ካብ ዕንወትን ብርሰትን ክትድሕን ብህዝባዊ ቐጸሊ ንመስልካ ክትለዓል ንጽውዕ።
 - 7.2 ኩልና ደለይቲ ለውጢ ዘለና ፍልልይ ንጎድኒ ገዲፍና ኣንጻር እዚ ኪናትን ኣንጻር ምልካዊ ስርዓት ህግደፍ ኣብ ቀዳማይን ወሳኝን ዕማም ተጸሚድና ክንላዘብን ተሓባቢርና ክንሰርሕን ንጽውዕ።

ምንቕስቃስ መንእሰያት ኤርትራ ንሓርነት ምንቕስቃስ መንእሰያት ኤርትራ ንደሞክራሲ

ሕዳር 11/2020